

אדרת רשב"ם

ר"ת אמרות דוב רוזנברג תלמיד רבינו שלמה ב"ר מרדכי
לזכר נשמת הגה"ק רבינו שלמה מזוועהיל ז"ע

בס"ד

פ' משפטים שנת מחשבה - אם שלח ידו לפ"ק גיליון שצ"ג

מדור הנעשה ונשמע

היום (יום ה' פ' משפטים תשפ"ה) ייזכר בהיסטוריה כיום מטלטל וקורע לב, יום החזרת ארבעה חללים גב' ש' ביבס ובניה כפיר ואריאל, ועודד ליפשיץ הי"ד, שנהרגו בשבי בידי ארגון הטרור הרצחני חמאס ימ"ש, ובתמורה תשחרר ארץ ישראל מחבלים קטינים ונשים שהיו מעורבים בטרור מאז השביעי באוקטובר במלחמה הממושכת שמנהלת ארץ ישראל נגד ארגון הטרור חמאס ושלטונו ברצועת עזה, אשר נקראת בשם "מלחמת חרבות ברזל", ועוד ששת החטופים החיים שנותרו ברשימת שלב א' אמורים להשתחרר מהשבי ביום השבת קודש הבעל"ט, ותמהתי למה כל השחרורים מתבצעים דווקא ביום השבת קודש, בוודאי שפיקוח נפש דוחה את השבת, אבל ברור כי יש מסר מן השמים, הרי המלחמה הוכרזה בצהרי יום שבת קודש חג שמחת תורה ה'תשפ"ד, בתגובה למתקפת פתע שביצע חמאס יחד עם שאר ארגוני הטרור, בבוקרו של אותו יום שבת קודש שבמהלכה חדרו לשטח ישראל אלפי מחבלים שביצעו מעשי טבח אכזרי ביותר, ורצחו 1,163 בני אדם, וחטפו 251 בני אדם, חיילים ואזרחים, לרצועת עזה, יום זה היה הקטלני ביותר לעם היהודי מאז השואה, ובוודאי התרופה והתיקון היא בשמירת שבת קודש, ואכן הרבה מהחטופים ומשפחותיהם התחזקו וחזרו בתשובה והתחילו לשמור את השבת קודש ושאר המצוות.

ואשא את משלי ואומר בקינות לתשעה באב, אִם תִּרְאִינָה רַפּוֹת וְעִנְיָנוֹת כְּבֹלוֹת עַל יַד רַב טַבָּחִים, אֲלֵלִי לִי (קינות לתשעה באב קינה י"ז), וסימנך **חרבת ברזל** בגימטרא **כבולות על יד רב טבחים**, ו"רב הטבחים" מכוון על ישמעאל ואדום, כי כבר עלה סנחריב מלך אשור ובלבל כל הארצות (יומא נד.), ישמעאל ואדום הם כוללים כל ד' המלכיות, וישמעאל ואדום הם האחראים על רציחת התינוקות הרכים כפיר ואריאל ביבס, וסימנך **בני ישמעאל ובני אדום** בגימטריא **כפיר ואריאל ביבס**, וגם בגימטריא **תהלים קמ"ז**, ולכן בא נבדוק מה כתיב ביה בתהלים פרק קמ"ז, הנתן שלג כצמר כפור כאפר יפזר (תהלים קמ"ז:טז), וידוע ממרן האריז"ל שפירש כפור כאפר יפזר, דידוע ה' גבורות שבאותיות **מנצפ"ך** בגימטריא **פ"ר**, הם פ"ר דינין, ולהמתיק זאת, מכניסים ג' שמות קדושות של רחמים, והם הו"ה אה"ה אה"ה היוצא מר"ת של את השמים ואת הארץ, וזה כפור פ"ר ועוד כ"ו שבגימטריא הו"ה, כאפר פ"ר ועוד כ"א בגימטריא אה"ה, יפזר פ"ר ועוד י"ז בגימטריא אה"ה, והנה נודע כי ג' אה"ה הם ביוד"ן ואלפ"ן והה"ן, וג' אלפ"ן ראשונות שבשלתם הם בגימטריא **של"ג**, ובהיותם הג' אלפ"ן הנזכר פשוטות הם בגימטריא ג', וכשתסיר הג' שהם הג' השרשים ממלת של"ג, ישארו המלויים לבדם **ש"ל**, כמנין **צמ"ר**, וזש"ה הנותן שלג כצמר, עכדפח"ח.

ובוודאי תהיה זאת המתקת הדינים, הלא בפרק קמ"ז גם מופיע הפסוק, הרופא לשובי לב ומחבש לעצבותם (תהלים קמ"ג), המתקת הדינין ע"י שמות הקדושות האלו, וסימנך כי השם אה"ה פשוט, ובמילוי, ובמילוי דמילוי כזה, אה"ה, אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה, אל"ף למ"ד פ"ה, ה"ה ה"ה, יו"ד ו"ו דל"ת, ה"ה ה"ה בגימטריא **כפיר ואריאל ביבס ה' ינקום דמם**, ובגימטריא **זכו אחישנה לא זכו בעתה**, ובגימטריא **בעיקבתא דמשיחא**, שנזכה כולנו יחד לגאולה השלימה בב"א אשר בְּצַפְיָתְנוּ צְפִינּוּ במשך כל ימי הגלות.

מדור הכרוז

על שלמה על כל אצדה אִשְׁר יֵאמֵר כִּי הוּא זֶה עַד הַאֲלֻקִּים
יֵבֵא לְזַכֵּר שְׁנֵיהֶם אִשְׁר יִרְשִׁיעוּ אֲלֻקִּים יִשְׁלַם שְׁנַיִם לְרַעְוָהוּ
(שמות כב:ד-ח).

ונל"פ בעזרהש"ת עפ"י כמה הקדמות, וזה ילל
ראשונה, בפסיקתא זוטרתא, קדה או כרס, לחייב על זה
בפני עצמו, ועל זה בפני עצמו (פסיקתא).

כי יזער איש קדה או כרס ושלח את בעירו וזער
בקדה אחר מיטב קדה ומיטב כרמו ישלם, כי תלך אִשְׁ
ומלכא קאים ונאכל גדיש או הקמה או הקדה שלם ישלם
המזער את הזערה, כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים
לשמר וגנב מזית האיש אם ימלא הגנב ישלם שנים, אם לא
ימלא הגנב ונקרב זעל הזית אל האלקים אם לא שלח ידו
זמלכת רעהו, על כל דבר פשע על שור על חמור על קה

ובמסכת צבא קמא, יתיב רב אחי ורב אחי קמיה דר' יצחק נפחא, מר אמר ליה לימא מר שמעתתא, ומר אמר ליה לימא מר אגדתא, פתח למימר אגדתא ולא שביק מר, פתח למימר שמעתתא ולא שביק מר, אמר להם, אמשול לכם משל למה הדבר דומה, לאדם שיט לו שתי נשים, אחת ילדה ואחת זקינה, ילדה מלקטת לו לבנות, זקינה מלקטת לו שחורות, נמצא קרח מכאן ומכאן, אמר להן, אי הכי אימא לכו מלתא דקווא לתרויכו, כי תלא אש ומלאה קוואים, תלא מעממה, שלם ישלם המזעיר את הזערה, אמר הקב"ה, עלי לשלם את הזערה שהזערתני, אני הלייתי אש בציון, שנאמר וינת אש בציון ותאכל יסודותיה, ואני עתיד לבנותה באש, שנאמר ואני אהיה לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה, שמעתתא – פתח הכתוב בנזקי ממונו, וסיים בנזקי גופו, לומר לך אשו משום חליו (ב"ק ס:).

ופירש"י ז"ל, דקווא לתרויכו – אגדתא ושמעתתא בדבר אחד ושניכם שוין זה שתתרו וזה שתתרו זה, כי תלא מעממה – אנחנו גרמנו לו שקלקלנו, והזעיר הקב"ה לשלם כחילו הוא הזעירה, פתח הכתוב בנזקי – שהזיק ממונו, דכתיב כי תלא, משמע מעממה, שהלזיק בתוך שלו והלכה ודלקה בתוך של חבירו, וסיים בנזקי גופו – שקראו מזעיר בידים, משום חליו – כזורה חן שמזיק למרחוק לחיהו גופיה עבד, הכא נמי חיהו גופיה עבד, ונפקא מיניה לחייבו ד' דברים אם הוזק זה אדם כדאמרין בפ"ב (ב"ק כג.) (רש"י).

וכתבו בעלי התוספות, על כל דבר פשע, כל דבר בגימטריא אהרן, פשע שפשע, על שור במעשה העגל, על חמור שעשו ערב רב שעלו אתם, והוא מצרים שנקרא חמור כדכתיב בשר חמורים בשרם, על שה החטיאו ישראל שנקראו שה פזורה, על שלמה, על כלם ע"ז, ושי"ן וד"י מתחלפות, על כל אבדה, זה נמי לשון ע"ז, כדכתיב אבד תאבדון, אשר יאמר כי הוא זה, כי אמרו לעגל זה אלוקים ישראל, עד האלוקים, זה משה דכתיב ראה נתתיך אלוקים, יבא דבר שניהם של הקב"ה ושל אהרן, אשר ירשיעון אלוקים זה משה, ישלם שנים, אלו שני בני אהרן נדב ואביהוא שמתו, לרעהו זה הקב"ה (בעלי התוספות).

וכעין זאת איתא ברבינו בחיי ריש פ' אחרי וזלה"ק, ועל דרך המדרש (תנחומא אחרי ח') אחרי מות שני בני אהרן, ארבעה בני אהרן היו ראויין למות מפני עוון העגל והתפלל משה עליהם ועשה תפילתו מחלה, מה כתיב שם (דברים ט:ב) וזאהרן התאנף ה' מאד להשמידו, ואין השמדה אלא כילוי בנים שנאמר (עמוס ב:ט) ואשמיד פרו ממעל ושרשו מתחת, כיון שהתפלל משה עשה תפילתו

מחלה, אמר לו הקב"ה לא כך כתבתי בתורתך (שמות כב:ח) על כל דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלוקים יבוא דבר שניהם אשר ירשיעון אלוקים ישלם שנים לרעהו, על כל דבר פשע על שור, ראוי להעניש מי שפשע בשור, שנאמר (תהלים קו:ב) וימירו את כבודם בתבנית שור, על חמור, אלו המצרים שכתוב בהן (יחזקאל כג:ב) אשר בשר חמורים בשרם, והן ערב רב שנתגיירו ועלו עמם ממצרים והיו סיבת העגל, על שה, אלו ישראל שנקראו שה, שנאמר (ירמיה נ:יז) שה פזורה ישראל, שהרי ערב רב התחילו במעשה העגל ונטפלו ישראל עמם, על שלמה, אפילו הגדולים שבהם שכתב עליהם (ישעיה ג:ו) שמלה לכה קלין תהיה לנו, על כל אבדה, שהיו טועין כשה אובד במדבר והיו מבקשין מנהיג, וכן הוא אומר (ירמיה נ:ו) לאן אובדות היו עמי, אשר יאמר כי הוא זה, שאמרו אלה אלוקיך ישראל (שמות לב:ד), וכתיב (שם לב:א) כי זה משה האיש, עד האלוקים יבוא דבר שניהם, זה משה שכתוב בו (שם ז:א) ראה נתתיך אלוקים לפרעה, שבאו לפני משה ודן אותם, אשר ירשיעון אלוקים, זה אהרן שהרשיעו משה שנקרא אלוקים, ואמר לו מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדולה (שם לב:כא), ישלם שנים לרעהו, אלו שני בני אהרן שמתו, דכתיב אחרי מות שני בני אהרן (רבינו בחיי ויקרא טז:א).

והנני מטט את המדרש תנחומא פ' אחרי, והיא בקצת שינוי לשון מרבינו בחיי הנ"ל וזלה"ק, וידבר ה' אל משה אחרי וגו', שארבעתן ראויין למות, והתפלל משה עליהם ועשה תפלתו מחלה, אימתי, בשעה שעשו ישראל את העגל מה כתיב שם, (דברים ט:ב) וזאהרן התאנף ה' מאד להשמידו, ואין השמדה אלא כליון בנים, שנאמר (עמוס ב:ט) ואשמיד פרו ממעל ושרשו מתחת, כיון שהתפלל משה עליהם, עשה תפלתו מחלה, אחרי מות שני בני אהרן, אמר ליה הקב"ה לאהרן, לא כתבתי בתורתך על כל דבר פשע על שור על חמור על שה ועל וגו' (שמות כב:ח), על שור אין אתה זוכר מה שעשית בשור, שנאמר (תהלים קו:ב) וימירו את כבודם בתבנית שור, על חמור על אותן מצריים שנאמר בהם (יחזקאל כג:ב) אשר בשר חמורים בשרם, עשו להם עגל מסכה שיהו משתחווים לו ישראל, שנאמר (במדבר יא:ד) והאספסוף אשר בקרבן, על שה אלו ישראל, שנאמר (ירמיה נ:יז) שה פזורה ישראל אריות הדיחו, על שלמה אותן שכתב בהן שמלה לכה קלין תהיה לנו (ישעיה ג:ו), על כל אבדה אותן שכתוב בהן לאן אובדות היו עמי (ירמיה נ:ו), מי הוא זה אותן שאמרו זה אלוקיך אשר העלך ממצרים ויעשו נארות גדולות (נחמיה ט:יח), עד האלוקים יבא דבר שניהם, זה משה שכתב בו ראה נתתיך אלוקים לפרעה (שמות ז:א), אדון לפרעה שיבש משה ודנס,

עד אשר ירשיעון חלקים, חלקים אלו הדיינים, יקלם שנים לרעהו, אלו בני אהרן הוא אחרי מות שני בני אהרן (תנחומא אחרי פ"ח).

ובגמרא בסנהדרין תניא איש איש, מה תלמוד לומר איש איש, לרבות בת טומטום ואנדלרוגינום, אשר יקלל את אביו ואת אמו, אין לי אלא אביו ואמו, אביו שלא אמו, אמו שלא אביו מניין, תלמוד לומר אביו ואמו קלל, אביו קלל, אמו קלל, דברי רבי יאשיה, רבי יונתן אומר, משמע שניהן כאחד ומשמע אחד ואחד בפני עצמו, עד שיפרט לך הכתוב יחדיו, מנא ליה, נפקא ליה מומקלל אביו ואמו מות יומה, ואידך, ההוא מיבעי ליה לרבות בת טומטום ואנדלרוגינום, ותיפוק ליה מאיש איש, דברה תורה כלשון בני אדם (סנהדרין פה:), א"כ לר' יונתן ק"ל לחלק לא לריך קרא, ק"ל דברה תורה כלשון בני אדם, אבל ר' יאשיה ק"ל לחלק לריך קרא, ק"ל לא דברה תורה כלשון בני אדם.

ואיתא בספר תוספות יו"כ מצעל כפות תמרים, לפרש את הגמרא (יומא פו:), אמר ריש לקיש גדולה תשובה שמגיעת עד כסא הכבוד שנאמר שובה ישראל עד ה' אלקיך, רבי יוחנן אמר עד ולא עד בכלל (כפי גירסת העין יעקב), והביא מספר תאוה לעינים שכתב לפרש דפליגי אם מהני תשובה לעבודה זרה וכפירה בעיקר ע"כ, ועל זה דרשו דוקשי רשומות (שלה"ק מס' יומא) בפסוק תשב אנוש עד דכא, **לכא** אותיות **לם** כפירה אישות, ואי אמרינן עד ולא עד בכלל, אז אינו מועיל תשובה על הג' העבירות הנ"ל, אבל אי אמרינן עד ועד בכלל, אז מועיל תשובה על כל העבירות אפילו על עון של ע"ז, והנה המחלוקת אי אמרינן עד ועד בכלל או לא, תלוי במחלוקת אי דברה תורה כלשון בני אדם, דכתב המחבר ראובן הוליא שטר חוב על שמעון שזמנו חמישה בניסן, ושמעון הוליא שובר שנכתב בחמישה בניסן כתוב בו שמחל ראובן לשמעון כל תביעות שהיו עליו עד אותו היום, ראובן גובה שטר, דבלשון העולם עד ולא עד בכלל (מחבר בשו"ע ח"מ סימן מ"ג סעיף כ"ז).

וי"ל דדרך פלפולא דאורייתא, דאי אמרינן דמהני תשובה, א"כ לריכין לומר דבתר מעשה אזלינן, דהא תנן במשנה במסכת כלים, כל הכלים יורדין לידי טמאתן במחשבה, ואינן עולים מידי טמאתן אלא בשנוי מעשה, שהמעשה מבטל מיד המעשה ומיד מחשבה, ומחשבה אינה מבטלת לא מיד מעשה ולא מיד מחשבה (מסכת כלים פרק כ"ה משנה ט', ועיין קידושין נט:), ואף דבזמן הזה אין מעשה של הקרבת קרבן, ותשובה הוא וידוי פה, שאינה אלא דביבור או במחשבה, וא"כ איך תוליא מידי מעשה החטא, אלא עכ"ל דעקימת שפתיו הוא מעשה, כדמלינו במסכת

בבא מציעא, איתמר, חסמה בקול והנהיגה בקול, רבי יוחנן אמר חייב, ריש לקיש אמר פטור, רבי יוחנן אמר חייב, עקימת פיו הויא מעשה, ריש לקיש אמר פטור, קלל לא הוי מעשה (ב"מ צ:; סנהדרין סה:; כריתות ג:), וספיר אתי מעשה הוידוי ומוליא מידי מעשה חטאתיו.

ותנן במשנה במסכת בבא מציעא, החושב לשלוח יד בפקדון, בית שמאי אומרים חייב, ובית הלל אומרים אינו חייב עד שישלח בו יד, שנאמר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו (ב"מ מג:).

ואיתא בספר כסף נבחר פ' בראשית וזלה"ק, ותמן תנינן במס' פסחים (ק"ט), מאי דכתיב וידי אדם מתחת כנפיהם (יחזקאל א:ח) – וידו כתיב, מלמד שידו של הקב"ה פרושה מתחת כנפי החיות לקבל את השבים, וא"כ אם הולכים בתר הכתיבה, ודאי מוכח דהקב"ה מקבל שבים ותשובה מועלת, אבל אי הולכין בתר הקריאה, אם כן קרינן וידי אדם – דקאי על המלאכים, ואין להוכיח דהקב"ה מקבל שבים (כסף נבחר פ' בראשית עה"פ ויאמר א'לקים תדשא הארץ דשא וגו').

ותנן במשנה במסכת כריתות, שומן וחלב לפניו, ואכל אחד מהן – ואינו יודע איזה מהן אכל, מביא אשם תלוי וכו', ובגמרא ק"ל, איתמר רב אסי אמר חתיכה אחת שנינו – ספק של חלב – ספק של שומן, חייב ברב אמר חתיכה משתי חתיכות שנינו, במאי קא מיפלגי, רב אסי סבר יש אש למסורת – מלות כתיב, וחייב ברב אמר יש אש למקרא – מלוות קרינן (כריתות יז:), וכתב המאירי בריש מסכת חגיגה וזלה"ק, ושמא זהו עיקר מחלקתם, שלדעת המכריז שתי חתיכות – כל ספק מותר מן התורה, ולדעת האחר אסור (המאירי חגיגה ד:).

ותמן תנינן במסכת יומא, איתמר חזי שיעור, רבי יוחנן אמר אסור מן התורה, ריש לקיש אמר מותר מן התורה (יומא עג:), ובהמשך ק"ל בגמרא, איתביה רבי יוחנן לריש לקיש, אין לי אלא כל שישנו בעונש ישנו באזהרה, כוי וחזי שיעור הוליא ואינו בעונש יכול אינו באזהרה, תלמוד לומר כל חלב, מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, הכי נמי מסתברא דאי סלקא דעתך דאורייתא, כוי ספיקא הוא (עי' קידושין ג', חולין פ.) איצטריך קרא לאתויי ספיקא וכו' (יומא עד-עד:), ואם נאמר כרבי יוחנן שחזי שיעור אסור מן התורה, א"כ לא ילפינן כוי מן כל חלב, כי ס"ל ספיקא דאורייתא מן התורה לחומרא, וכוי הוי ספיקא דאורייתא, וממילא בתור ספיקא דאורייתא – לחומרא אזלינן, וא"כ מיותר הקרא של כל חלב, כדי לדרוש כל אפילו כל דהוא, ולאסור חזי שיעור מן התורה.

ותמן תנינן במסכת בבא קמא, איתמר, רבי יוחנן אמר אשן משום חליו, וריש לקיש אמר אשן משום ממונו וכו', אמר רבא קרא ומתניתא מסייע ליה לרבי יוחנן, קרא דכתיב כי תלך אש תלך מעלמה, ישלם המזעיר את הזערה, שמע מינה אשן משום חליו, מתניתא דתניא פתח הכתוב בנזקי ממונו, וסיים בנזקי גופו, לומר לך אשן משום חליו (ב"ק כב.-כב:).

וידוע מה שהקשה הנימוקי יוסף, כיון דאמרין אשן משום חליו, ומה שדולק בשבת נחשב כאילו הוא עצמו הדליק, א"כ איך שרי להדליק נרות לאורך שבת, וזלה"ק, היכי שרינן עם חשכה להדליק את הנרות והדלקתה הולכת ונגמרת בשבת, ומתרגז, שבשעה שילך החזן מתחת ידו, באותה שעה נעשה הכל, ולא חשבינן מעשה דמכאן ולהבא, דאי חשבינן ליה, הוה לן למפטריה לאונס הוא שאין בידו להחזירה, והכי נמי אילו מת קודם שהספיק להדליק הגדיש, ודאי משתלם ניזק מאחריות נכסים ידיה, דהא קרי כאן כי תלך אש שלם ישלם, ואמאי מחייב, הרי מת, ומת לאו בר חיובא הוא, אלא לאו שמע מינה דלא כמאן דאדליק השתא בידים חשבינן ליה, אלא כמאן דאדליק מעיקרא משעת פשיעה חשבינן ליה, וכן הדין לענין שבת, דכי אתחיל מערב שבת אתחיל, וכמאן דאגמריה בידים בההוא עינדא דלית ביה איסור חשיב (נימוקי יוסף ב"ק דף י' ע"א בדפי הרי"ף).

ואיתא מהגה"ק רבי יוסף אנגל זי"ע בספר בית האור מערכת א' כלל רי"ד וזלה"ק, והנה גוף הפלוגתא דרבי יוחנן וריש לקיש, דרבי יוחנן ס"ל דאשן משום חליו וריש לקיש ס"ל דאשן משום ממונו, י"ל דלטעמייהו אזלי, דקשה דלמה לי קרא בשריפת קדשים לומר דאין עשה דוחה לא תעשה (שבת כד:), תיפוק ליה דלא הוי בעידנא, דבמשהו הראשון שהוא בוער, כבר הוא מלאכת הזערה ועבירה, ואילו מלות שריפת קדשים מתקיימת רק בשעה שנשרף כזית, כמבואר במשנה (פסחים מט.). דמלות שריפת קדשים הוא בכזית, וכבר העירו בזה, ואולם אי חזי שיעור מותר מן התורה, שפיר כריך קרא להיכא דאין לי רק כזית, ואז כשנשרף משהו מתקיימת מיד כל המלצה, כיון דמה שנשרף הוא היתר, כיון דהוא פחות מכזית, וא"כ הרי נתבער האיסור, ועיקר המלצה הרי הוא רק ביעור האיסור (וי"ע עוד בזה ואכ"מ), ואולם רבי יוחנן לטעמיה דחזי שיעור אסור מן התורה, הרי שפיר קשה, וע"כ הולך רבי יוחנן לסבור דאשן משום חליו, דהסביר הנימוקי יוסף דהוי הכל כנעשה מיד, וא"כ נחשבת כל ההבערה כאילו היתה

ברגע ראשונה, וגם המלצה נעשית מיד, והוי שפיר בעידנא, ושפיר כריך קרא (בית האוצר מערכת א' כלל רי"ד).

ואיתא במדרש רבה על מגילת איכה, חטאו בכפלים, דכתיב (איכה א:ח) חטא חטאה ירושלים, ולקו בכפלים, דכתיב (ישעיה מ:ב) כי לקחה מיד ה' כפלים בכל חטאתיה, ומתנחמים בכפלים, דכתיב (ישעיה מ:א) נחמו נחמו עמי יאמר אלמקים (איכה רבה פ"א נ"ז).

והאיך שאמר הכתוב, כי יבער אשן שדה או כרם וכו', ומדלא כתיב שדה וכרם, אלא שדה או כרם, א"כ כריך או לחלק לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו, א"כ אמרינן לחלק כריך קרא, וא"כ אמרינן לא דברה תורה כלשון בני אדם, ואמרינן עד ועד בכלל, ושפיר מהני תשובה אפילו על עבירות החמורות ביותר, וא"כ דרשינן ידו כתיב ויש אם למסורת, וא"כ אשן תלוי אפילו בחתיכה אחת, וספיקא דאורייתא מן התורה לחומר, וא"כ חזי שיעור אסור מן התורה, וא"כ אמרינן אשן משום חליו, לפיכך קא ממשיך ואזיל הכתוב כי תלך אש ומלצה קאים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המזעיר את הזערה, ודרשינן כי תלך אש תלך מעלמה ישלם המזעיר את הזערה שמע מינה אשן משום חליו, וכיון דמהני תשובה אפילו על עבירות החמורות ביותר, א"כ הקב"ה חייב לבנות מחדש את בית הזעירה לכפר על כל עונותינו, לפיכך קא דריש בפסוק כי תלך אש ומלצה קאים ונאכל גדיש או הקמה או השדה שלם ישלם המזעיר את הזערה, שאמר הקב"ה עלי לשלם את הזערה שהזעירתי אני הציתי אש בציון ואני עתיד לבנותה באש, וכיון שלקחה בכפליים ושתי בתי מקדשות נחרבו, לפיכך כריך לבנותה מחדש בנחמה בכפליים, לפיכך קא ממשיך ואזיל הכתוב, כי יתן אש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימלא הגנב ישלם שנים, את שתי בתי מקדשות שנחרבו, וכיון דמהני תשובה אפילו על עבירות החמורות ביותר, א"כ בטר מעשה אזלינן, ולפיכך החושב לשלוח יד בפקדון אינו חייב עד שישלח בו יד, וכדברי בית הלל, לפיכך קא ממשיך ואזיל הכתוב, אם לא ימלא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלקים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו, וכיון דמהני תשובה אפילו על ע"ז, א"כ שפיר מועיל תשובה על חטא העגל, לפיכך קא ממשיך ואזיל הכתוב, על כל דבר פשע על שור על חמור על שדה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלקים יבא דבר שניהם אשר ירשיעו אלקים ישלם שנים לרעהו, ודרשינן כל הפסוק על מעשה העגל, והבן.